

Jezioro Stelchno

Jezioro Stelchno

Jezioro Stelchno zlokalizowane jest na terenie gminy Jeżewo. Jezioro jest usytuowane w sąsiedztwie znanych chronionych form przyrody takich jak: Wdecki Park Krajobrazowy od północnego - zachodu, od północnego wschodu z obszarem leśnym Borów Tucholskich, od południa z Parkiem Krajobrazowym Doliny Dolnej Wisły i od południowego zachodu ze Świeckim Obszarem Chronionego Krajobrazu. Według regionalizacji jezior Stelchno jest położone w makroregionie Pojezierza południowo - pomorskiego, a w mezoregionie Wysoczyzny Świeckiej. Jezioro jest położone w zlewni rzeki Wdy, jego współrzędne geograficzne wynoszą 53o31,4'N oraz 18o27,8'E.

Stelchno ma powierzchnię 154,5 ha, objętość 7968,7 tys³, maksymalną głębokość 10,3 m, głębokość średnia to 5,1m. To jeden z większych w województwie zbiorników wodnych na pojezierzu zachodnio - pomorskim. Na powierzchni jeziora znajdują się dwie wyspy o łącznej powierzchni 1,2 ha i 700 m długości linii brzegowej, do których bez większych problemów można dopłynąć i wejść na ich powierzchnię. Jezioro ma też trzy zatoczki, dwie od strony północnej o maksymalnej głębokości 6,9 m i 2,0 m i zachodnią o maksymalnej głębokości 2,5 m. Całkowita długość jeziora wynosi 2250 m, szerokość 1335m, łączna długość linii brzegowej wynosi 7600 m. Jezioro jako nieliczne w regionie może pochwalić się I klasą czystości wód. Wpływają na to między innymi takie czynniki jak przejrzystość między 3 - 5m - określone jako powyżej stanu dobrego jakości wód.

fol. Emil Brzozowski

Stelchno posiada jedno duże kąpielisko połączone z plażą komercyjną zlokalizowaną na południowej stronie jeziora. Plaża z racji wyjątkowej czystości wody, łagodnego piaszczystego brzegu i sporych połaci zieleni wokół, jest w sezonie letnim odwiedzane przez setki turystów z okolicznych miejscowości. Najprościej do niej trafić kierując się na miejscowość Jeżewo. Kąpielisko jest usytuowane przy drodze Jeżewo - Czersk Świecki - Osie, w pobliżu osady zwanej „Borce”. Z obydwu kierunków dojazdowych, poprzedzać je będzie dość charakterystyczna zabudowa jednorodzinnych domków rekreacyjno - turystycznych. Przy plaży w sezonie letnim jest czynny punkt gastronomiczno - usługowy, pole namiotowe, parking i toalety, jest również możliwość wypożyczenia małych jednostek pływających takich jak rowerki wodne czy kajaki.

Drugie kąpielisko zwane „laskowickim”, jest często uczęszczane przez okolicznych mieszkańców, zlokalizowane przy północnej stronie jeziora. Ta plaża nie posiada żadnego zaplecza infrastrukturalnego, jest o wiele mniejsza ale za to bardziej spokojna i cicha. Nazwa kąpieliska jest dość mylna, jest ono oddzielona od centrum wsi Laskowice o około 3 km, poza tym na krzyżówce Jeżewo - Krąplewice - Laskowice - Buczek, należy skręcić nie w lewo w kierunku do Laskowic, a wręcz przeciwnie w prawo w kierunku na Buczek. Po przejechaniu około 1,5 km po prawej stronie będzie parking, to znak, że jesteście na miejscu. Do jeziora trzeba iść w dół malowniczym wąwozem.

Wokół jeziora jest jeszcze kilka mniejszych „dzikich kąpielisk” i kilkadziesiąt pomostów wędkarskich.

fol. Emil Brzoźowski

Z racji czystości i przejrzystości wód Stelchno jest bogate w piaszczyste dno z niespotykanymi gatunkami fauny i flory, dla tego też nad jeziorem jest bardzo mocno rozwinięte wędkarstwo, płocie, karasie, okonie, leszcze, szczupaki, lin, a nawet węgorze i pstrągi to najczęściej spotykane gatunki ryb zasiedlające wody jeziora. W wodach Stelchna zamieszkują rzadkie gatunki żółwia błotnego, całkowicie wymarłego na powierzchni ziemi Świeckiej. Jezioro jest bardzo bogate we wszelkiego rodzaju gady i płazy, raki i mięczaki. Można tu spotkać jaszczurki zwinki i żyworodne oraz jedyną beznogą jaszczurkę - padalca. Przy okazji tak zwanych żyjątek węzowych, tereny podmokłe przyjeziorne zamieszkują zaskrońce, należy również wspomnieć o żmii zygzakowatej. Z płazów bardzo często spotykane są popularne żaby zielone, rzekotki drzewne, kumki niezinne, a nawet trzy gatunki ropuch szarą, zieloną i paskówkę. Tereny podmokłe i lasy z gęstym i wilgotnym podsyciem w okół jeziora zamieszkują traszki zwyczajne i grzebieniaste. Całość bogatej wodnej fauny jeziornej zamyka niezliczona ilość różnorodnych gatunków owadów, motyli, a nawet chrząszczy.

W wokół malowniczo otoczonej trzcinami i lasem liściastym tafli jeziora, zamieszkują między innymi takie gatunki ptaków jak perkozy, kaczki pospolite głowinki, krzyżówki, czernice, pięknego gągoły, a nawet malutkie cyraneczki. W czciach swoje gniazdo mają popularne łabędzie nieme. Pod wieczór na przemian z żabim rechotem swój koncert dają czaple - bączki. W czciach zamieszkają również popularne łyski, bekasy i czajki. Nad taflą wody często latają rybitwy zwyczajne i czarne, mewy śmieszki, a nawet niebiesko - seledynowy zimorodek. Z ptaków drapieżnych można spotkać błotniaki i myszołowy. W trochę gęstszym lesie miejscami szczelnie oplatającym jezioro, polują jastrzębie gołębiarze i krogulce. Na terenach wokół jeziora często można spotkać czaple szarą przylatującą z nad jeziora Pleśno, (teren gminy Jeżewo) gdzie mają swoją kolonię zwaną czaplincem. Również popularny bocian biały i żuraw chętnie tu stacjonują, głównie w poszukiwaniu pożywienia. Z racji bardzo dużej czystości wód w przelocie często na tak zwaną chwilę zatrzymują się nad Stelchnem trzecie nurogęsi, nury czarnoszybie oraz bardzo szybki w swoim locie sokół kobuz.

Jezioro Stelchno cechuje bardzo urozmaicone dno z licznymi przegłębieniami. Dlatego jezioro Stelchno jest odwiedzane przez amatorów nurkowania. Jak twierdzą sami zainteresowani to bardzo dobre miejsce dla początkujących. Można tu uprawiać tak zwane pływanie po powierzchni, pływanie swobodne i rekreacyjne. Widoczność pod wodą dochodzi nawet do 7 m, średnia widoczność oscyluje w okolicach 5 m, można pooglądać ciekawą faunę i florę. Godna polecenia jest zatoka po południowo - wschodniej stronie jeziora, zatoka po południowej stronie jeziora i kąpielisko od strony Laskowic.

Wody jeziora Stelchno wraz z przylegającym 50 m pasmem terenu okalającego jezioro, wchodzi w obszar chronionego krajobrazu wyznaczonego przez Radę Gminy Jeżewo (Uchwałą Nr 170 /XXVII/94). Jezioro to leży również w strefie ciszy, co oznacza, że obowiązuje zakaz używania łodzi motorowych i uprawiania sportów motorowych zgodnie z Rozporządzeniem Nr 97/2000 woj. Kujawsko - pomorskiego z dnia 24.05.2000 r.

Niektóre dane opublikowane na podstawie Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Bydgoszczy opracowane przez mgr Dawida Szatten i publikacji Jacka Warczaka zawartej w lokalnym biuletynie "Wieści".